دگرسنجی و دگر سنجه ها چیست؟ درباره ی آلتمتریکس

دگرسنجه‌ها[۱] (آلتمتریکس) چیست؟

دگرسنجه‌ها، شاخص‌ها و داده‌های کیفی‌ای هستند که مکمل شاخص‌های سنتی و مبتنی بر استناد می‌باشند. داده دگرسنجه‌ها می‌توانند شامل داوری‌های اف ۱۰۰۰[۲]، استناد به ویکی پدیا و اسناد سیاست عمومی، بحث‌هایی در بلاگ‌های تحقیقاتی، جریان اصلی پوشش مباحث رسانه‌ها، نشانه‌گذاری[۳] روی نرم‌افزارهای مدیریت منابع مثل مندلی و در اخر اشاره[۴]روی شبکه‌های اجتماعی از قبیل توتیتر باشند.

دگرسنجی با استفاده از وب می‌تواند اطلاعات زیادی را در اختیار شما بگذارد (در واقع دگرسنجی به پیگیری داده‌های دگرسنجه‌ها در وب اجتماعی می پردازد). اطلاعاتی از قبیل اینکه چگونه و چندین بار مقالات مجلات و سایر خروجی‌های علمی، مانند مجموعه داده‌ها، در سراسر جهان مورد بحث و استفاده قرار گرفته است.

دگرسنجی عبارت است از: ایجاد و مطالعه معیارهای جدید بر اساس وب اجتماعی برای ارزیابی و آگاهی از پژوهش‌های دانشگاهی است.

altmetrics is the creation and study of new metrics based on the social web for analyzing, and informing scholarship.

به همین دلیل است که دگرسنجی در داخل وب سایت‌های محققین، مخازن نهادها[۵] ، وب سایت‌های مجله و دیگر موارد درج شده‌اند. (برای مثال درسای اکسپلور عکس زیر را ببنید، موارد مشخص شده اعداد و سنجه های آلتمتریکس هستند یک از وب سایت آلتمتریک و دیگری از پلامیکس)

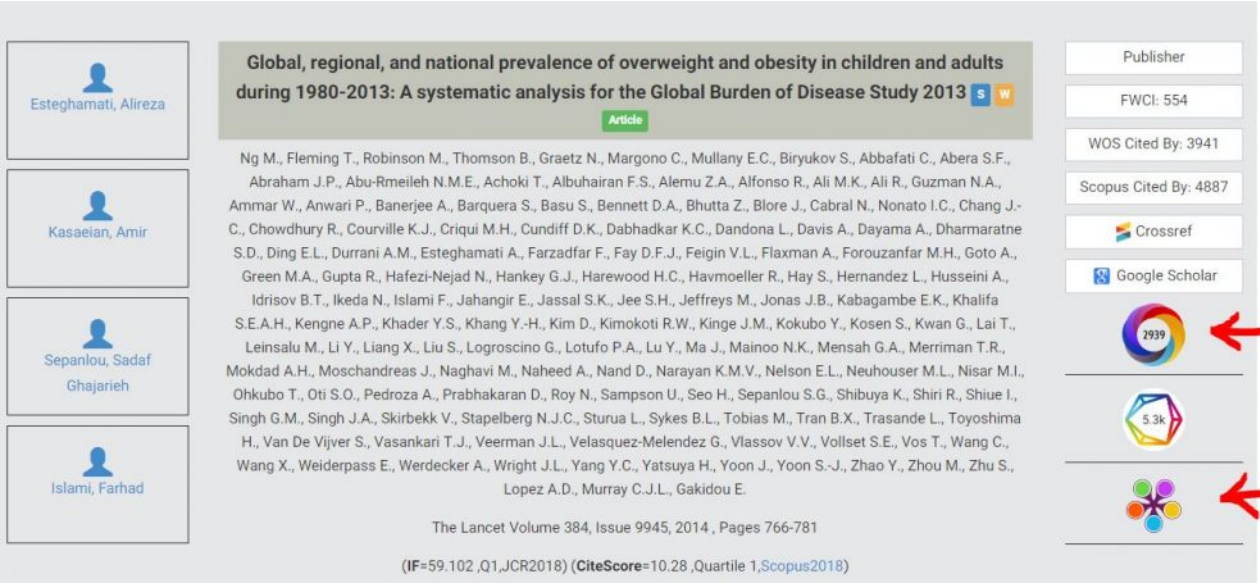

در این متن اطلاعاتی جهت درک بهتر شما ارائه می‌شود. اطلاعاتی چون: دگرسنجه ها چه هستند، چرا مفید هستند و نحوه استفاده آنها چگونه است.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

دگرسنجی می‌توانند توجه و تأثیر پژوهشی را در اجتماعات عمومی متخصصان و عموم مردم نشان دهد.

دگرسنجه ها از معیارهای زیر بدست می آیند:

ثبت توجه[۶]: این بخش از اندازه‌ها می‌تواند نشان دهد چند نفر یک تولید علمی را مشاهده و با آن تعامل برقرار کردند. نمونه‌هایی از این موارد شامل: اشاره در اخبار، وبلاگ‌ها و توتیتر؛ بازدید و بارگیری از صفحه مقاله و تماشاکنندگان مخزن گیت هاب[۷].

میزان انتشار[۸]: این مقوله به شما کمک می‌کند که دریابید، در کدام رسانه‌های اجتماعی، کدام بخش از یک تحقیق و چرا در آن حوزه عمومی در میان دیگر محققان به اشتراک و بحث گذاشته شده است. نمونه‌هایی از این موارد می‌تواند شامل پوشش اخبار، اشتراک گذاری اجتماعی و ویژگی‌های وبلاگ باشد.

نشانگر نفوذ و تأثیر[۹]: برخی از داده‌های جمع‌آوری شده از طریق دگرسنجی‌ها می‌تواند نشان دهند که تحقیقات در حال تغییر از یک زمینه مطالعاتی، تغییر در جنبه ای از سلامت عمومی یا تأثیرات ملموس دیگر، بر جامعه بزرگتر هستند. نمونه هایی از این موارد شامل: منابع موجود در اسناد سیاست های عمومی یا اظهار نظر متخصصان و دست اندرکاران (این مقوله در وب سایت های تحت داوری مثل اف ۱۰۰۰ قابل پیگیری است)

برای جمع‌آوری شواهد واقعی از تأثیر، شما نیاز دارید آمار تعدادها را بررسی عمیق‌تر کرده و به داده‌های کیفی زیر آن (مثل: چه کسی، چه چیزی درباره آن پژوهش می‌گوید، کجا در جهان پژوهش آن اثر خوانده و مجدد استفاده شده و مورد استناد قرار گرفته است) نگاه کنید.

هر یک از این ابعاد مختلف که بیان شد می‌تواند داستان ظریفی از ارزش تحقیق را بیان کند که تعداد استنادها این ارزش را به طور کلی بیان می‌کنند.

مزیت استفاده از دگرسنجی‌ها

دگرسنجه‌ها نسبت به معیارهای مبتنی بر استناد دارای چندین مزیت هستند:

آنها سریعتر از شاخص‌های مبتنی بر استناد جمع‌آوری می‌شوند: با توجه به اینکه آمار دگرسنجی‌ها از وب (و نه از مجلات و کتاب ها) تهیه می‌شود، به محض انتشار اثری، امکان جمع آوری اشاره به اثر به صورت آنلاین امکان پذیر است.

آنها می‌توانند تأثیرات متنوع‌تری نسبت به معیارهای مبتنی بر استناد ثبت کنند: همانطور که در بالا توضیح داده شد، دگرسنجی‌ها می‌توانند با تکمیل کردن تحلیل‌های استنادی به شما کمک کنند تا انواع مختلف تأثیرهای یک اثر را بهتر درک کنید.

آنها بیشتر از مقالات مجلات و کتاب‌ها به کار برده می شوند: محققان بیشتر از گذشته داده‌ها، نرم افزارها، ارائه‌ها و دیگر محصولات علمی خود را به صورت آنلاین به اشتراک می‌گذارند. بنابراین دگرسنجی‌ها می‌توانند استفاده‌های محصولات علمی در وب را آسانتر از استفاده‌های کتاب و مقاله پیگیری کنند.

نحوه استفاده از دگرسنجی‌ها

دگرسنجی‌ها به طور گسترده توسط افراد در دانشگاه‌ها (به عنوان شواهدی مؤثر برای ارتقا و تصدی در استفاده از کمک هزینه‌ها)، مؤسسات (برای بررسی عملکرد کلی دانشگاه‌ها)، کتابخانه‌ها (برای تصمیم‌گیری در مورد مدیریت مجموعه ها و استفاده IR و محتوای کتابخانه دیجیتال) و ناشران (برای بررسی عملکرد مجلات در زمینه‌های موضوعی خاص) مورد استفاده قرار می‌گیرد.

هنگام استفاده از دگرسنجی‌ها باید برخی از موارد مهم را در نظر داشته باشید عبارتند از:

متن پادشاه است: هنگام ارائه داده‌ها به بازدیدکننده‌های دگرسنجی، با بیان نکات قوی، سبب رجوع آنها به آن اثر

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

شوید. برای مثال معمولا بسیار مؤثرتر است که بیان کنیم "این مقاله ۸۹ بار در مندلی نشانه گذاری شده است. آن در مقایسه با مقالات مشابه با سن و موضوع خود در رتبه ۹۸ درصد قرار دارد." به نسبت آن که بگوییم " این مقاله تنها ۸۹ نشانه‌گذاری مندلی را دریافت کرده است".

داده‌های کیفی معمولا بسیار درخشان‌تر از اندازه‌گیری‌ها هستند: ارائه داده‌های کیفی در کنار اندازه‌گیری می‌تواند مورد بسیار قانع کننده‌تری برای تأثیر تحقیقات ایجاد کند. به عنوان مثال به جای گفتن "این نرم افزار در ۳۲ رسانه خبری اشاره شده است" می توانید بگویید " این نرم افزار در ۳۲ رسانه خبری در سراسر جهان اشاره شده است از جمله نیویورک تایمز و گاردین.

دگرسنجی‌ها یه مکمل عالی برای استنادها هستند: حتی با افزایش پذیرش دگرسنجی‌ها، استنادها هنوز هم شناخته‌شده‌ترین نماینده برای تأثیر در بسیاری از رشته ها هستند. برای ایجاد یک تصویر جامع‌تر از تأثیر تحقیق، باید از هر دو نوع اندازه گیری استفاده کنید.

محدودیت ها

تعدادی از محدودیت ها در استفاده از دگرسنجی‌ها وجود دارد که عبارتند از:

دگرسنجی‌ها کل داستان را نمی‌گویند: همانطور که در بالا توضیح داده شد، دگرسنجی‌ها یک مکمل (نه به عنوان یک جایگزین) برای اندازه گیری‌های مبتنی بر استناد هستند. آنها تنها یک ابزار در جعبه ابزار پژوهشی شما هستند که درک بهتری را از تأثیر تحقیقات خود داشته باشید.

مانند هر اندازه‌ای، یک پتانسیلی برای دگرسنجی‌ها وجود دارد: هر فردی با زمان کافی که در دستش دارد می‌تواند به طور مصنوعی اندازه دگرسنجی تحقیقاتش را بزرگ جلوه دهد. به همین دلیل است که ارائه‌دهندگان دگرسنجی‌ها مثل آلتمتریک، پلاس[۱۰]، و اس ار ان[۱۱] اقدامات مناسبی برای شناسایی و تصحیح ایرادهای خود دارند. حتما در آمارهای دگرسنجی بررسی داده‌های کیفی را فراموش نکنید. مثلا ببینید چه کسانی در مورد تحقیق شما صحبت کرده‌اند و چه چیزی را گفته‌اند.

با توجه به جدید بودن دگرسنجی‌ها نیاز به تحقیقات بیشتری برای استفاده از آنها است: اگرچه ما می‌دانیم چندبار تحقیقات به صورت آنلاین به اشتراک گذاشته می‌شوند. اما هنوز چیزهای زیادی را نمی‌دانیم. تا آن زمان لازم است تحقیقات بیشتری کرده و از دگرسنجی‌ها با دقت تفسیر و استفاده کنیم.

منبع ترجمه:

https://www.altmetric.com/about-altmetrics/what-are-altmetrics/

http://altmetrics.org/about/

. Altmetrics[۱]

. Faculty of 1000[۲]

. Bookmarks[۳]

. Mention [۴]

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

[۵] Institutional repositories .

[۶] A record of attention .

[۷] GitHub .

[۸] A measure of dissemination .

[۹] An indicator of influence and impact .

[۱۰] PLOS .

[۱۱] SSRN .

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	مهدیه عسکری
عنوان مقاله:	دگرسنجی و دگر سنجه ها چیست؟ درباره ی آلتمتریکس
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitابdار 2.0)
دوره مجله(Vol):	۵
شماره مجله(Issue):	۶
سال(Year):	۱۳۹۸
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/10695

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.